

Byggnads svar på remiss av promemorian Utstationering och vägtransporter Ds 2017:22

Byggnads lämnar i denna skrivelse svar på förslaget om utstationeringsregistret. Vi svarar inte på remissen i den delen den avser transportbranschen utan hänvisar till Transport.

Anmälan oavsett längd

Byggnads välkomnar förslaget att anmälan till utstationeringsregistret och kontaktperson ska göras oavsett utstationeringens längd och att förändringar ska anmälas omgående. Att ha ett undantag för utstationeringar som är kortare än ett visst antal dagar skapar enbart osäkerhet och möjligheter till kringgående. Ska allt anmälas blir det mycket enklare för alla att följa reglerna. Vi delar uppfattningen att förslagen är förenliga med EU-rätten.

Skyldighet att lämna dokumentation

Vi instämmer i förslaget att arbetsgivaren ska lämna dokumentation till mottagaren av tjänsterna att en anmälan till utstationeringsregistret har gjorts och att mottagaren ska anmäla till Arbetsmiljöverket om dokumentationen uteblir. Vi delar uppfattningen att det skapar incitament att anmäla och att det är förenligt med EU-rätten.

Sanktionsavgifter

Byggnads anser att förslaget att sanktionsavgift ska kunna tas ut av både den utstationerande arbetsgivaren och den som anlitar ett sådant företag utan att underrätta om att dokumentation om utstationering har lämnats är bra.

När det gäller frågan att undanta privatpersoner från skyldigheten att rapportera utebliven dokumentation till Arbetsmiljöverket vill Byggnads framföra följande. Det är sannolikt att bristerna på den privata byggmarknaden är mycket stora, både när det gäller arbetsmiljö, arbetsvillkor och skyldigheter att betala skatt och sociala avgifter och följa andra tillämpliga regelverk. Problemen är sannolikt mycket större där än vid kommersiella byggen. Vi har också svårt att teckna kollektivavtal med företag som arbetar åt privatpersoner eftersom vi saknar kunskap om var företagen befinner sig och eftersom vi har få medlemmar som arbetar åt privatpersoner. Vi har därmed också problem med att kontrollera villkoren för dessa arbetstagare. Samtidigt förstår vi att det, mot bakgrund av bristande information och kunskaper, kan finnas problem att ålägga privata köpare av tjänster en underrättelseskyldighet villkorad med sanktionsavgifter. Att inga åtgärder föreslås beträffande denna del av marknaden utgör dock ett reellt problem eftersom det är just där regelefterlevnaden kan antas vara sämst. Vi uppmanar därför regeringen att vidare undersöka vilka ytterligare möjligheter som kan vara lämpliga för att även företag som verkar på den privata marknaden ska få ökade incitament att anmäla sig i registret. En tänkbar åtgärd skulle kunna vara att t.ex.

Arbetsmiljöverket skärper sin tillsyn på privata marknaden för att se till att de företag som

utstationerar följer både anmälningsskyldigheten och sina skyldigheter enligt arbetsmiljölagstiftningen.

Utökade befogenheter för Arbetsmiljöverkets tillsyn

Vi välkomnar att Arbetsmiljöverket får utökade möjligheter att utöva tillsyn över att registrering sker i utstationeringsregistret och kontaktperson. Vi vill i detta sammanhang också framföra att det är viktigt att Arbetsmiljöverkets tillsyn även omfattar frågan om det faktiskt är fråga om en utstationering eller inte, t.ex. om arbetstagarna verkligen sänts från ett annat land till Sverige eller om de är anställda på plats. Utländska arbetsgivare som stadigvarande bedriver verksamhet i Sverige med utstationerade arbetstagare bör i vissa fall kunna anses ha fast driftställe här och därmed inte längre vara utstationerande arbetsgivare. Detta borde Arbetsmiljöverket kunna pröva inom ramen för sin tillsyn. Verket skulle t.ex. kunna välja ut företag som enligt utstationeringsregistret under flera år bedrivit verksamhet här med utstationerad personal och granska dessa. Skulle verket finna att företaget kan anses ha fast driftsställe i Sverige bör företaget tas bort ur registret. Sådan information bör också delas med t.ex. Skatteverket och andra berörda myndigheter eftersom det får betydelse för företagets skyldigheter i förhållande till svensk lagstiftning, som t.ex. skatteregleringen.

Det är av största vikt att den information som anges i registret är korrekt. Vi anser därför att det måste ingå i Arbetsmiljöverkets tillsyn över registret att den information som lämnas in av företagen granskas i varje enskilt fall i syfte att kontrollera att den är korrekt, t.ex. att företaget angivit hela sitt namn, fullständiga uppgifter beträffande adress där arbetet utförs mm. och att verket begär rättelse av företagen när det behövs. På detta sätt undviker vi att registret innehåller ofullständiga uppgifter eller felaktigheter.

För att Arbetsmiljöverket ska kunna utöva den tillsyn som behövs i detta hänseende ökade resurser.

Ytterligare förslag rörande utstationeringsregistret

Vi vill också ta tillfället i akt och föreslå att det bör framgå i utstationeringsregistret om arbetsgivaren ställer de utstationerade arbetstagarna till användarföretagets förfogande genom uthyrning. Gäller det uthyrning av arbetskraft gäller nämligen andra, mer stränga, regler för arbetsvillkor. Även beskattningen kommer skilja sig åt om det föreslag som nu är på remiss från Finansdepartementet antas. Det är därför viktigt för både oss som fackförbund och för andra myndigheter att det framgår om det är fråga om ett bemanningsföretag som hyr ut personal eller inte. Om vi förstått hanteringen rätt i dag så registreras de arbetsgivare som hyr ut utstationerade arbetstagare under den bransch inom vilken verksamheten bedrivs. Ett utstationerande byggföretag registreras därför under branschen bygg och inte uthyrning. Det är naturligtvis riktigt att det är så, men det bör även framgå av registret att det är uthyrning i byggbranschen som bedrivs.

Ytterligare en fråga som vi anser bör övervägas i det fortsatta arbetet är om inte egenföretagare också bör registreras i utstationeringsregistret. Inte sällan förekommer, särskilt i byggbranschen, att utländska egenföretagare utför arbete som underentreprenörer men att dessa i själva verket är att anse som utstationerade arbetstagare. De är så kallade falska

egenföretagare. Så länge de själva och den som anlitar dessa anser att de är att betrakta som egenföretagare kommer de inte att registreras i utstationeringsregistret. De syns därmed inte. Arbetsmiljöverket kan då inte granska dem och bedöma att de i själva verket är utstationerade arbetstagare som skulle ha registrerats. Om det däremot skulle finnas en skyldighet även för utländska egenföretagare att registrera sig kan Arbetsmiljöverket vid misstanke granska dessa och bedöma om de är utstationerade. Vi föreslår att denna möjlighet undersöks vidare.

Johan Lindholm

Förbundsordförande Byggnads

